

Tema: ÅTERVINNING

Detta temablad innehåller förslag på filmer att använda inom temat. *OBS! På vissa filmer är lånetiden begränsad!*

OBS! Alla filmerna är länkade till www.sli.se/avkarlstad - Ctrl-klicka på titeln!!

**Allt material lånas som vanligt avgiftsfritt från
Mediecenter Värmland!**

Hur beställer man?

Beställ på det sätt som passar dig! Via telefon, e-mail eller via vår internetkatalog. Du är givetvis även välkommen hit på ett personligt besök! Längst ned på sidan finner du alla uppgifter om oss! Mycket av materialet finns också som strömmande media. Logga in på www.sli.se/avkarlstad och strömma direkt!

Ett tips...

Många av programmen kan du beställa fler ex – t ex en klassuppsättning av!
En annorlunda läxa..? Kolla med oss vilka det gäller.

Dina elever kan även göra egna konton på www.sli.se/avkarlstad och strömma programmen direkt i sina datorer, smartphones eller ipads.

Pussel & spel...

är avsedda för utvärdering. Avsikten är att ni i två veckor ska få prova om produkterna är något för er verksamhet. Efter de två veckorna ska spelet/pusslet returneras till Mediecenter Värmland och om ni är intresserade kan ni köpa produkten direkt från resp. leverantör.

Har Du tips...

på andra temaområden som Du skulle vilja jobba med? Hör gärna av Dig, så hjälper vi till att söka bland våra egna medier och vi kan även hjälpa till med lämpliga länkar via Internet.

Filmer:

[U101115- 1–10 Barr och Pinne räddar världen](#)

Ta hand om miljön, låt den va grön! De två hjältarna Barr och Pinne räddar världen från farligt skräp och lär sig samtidigt om kompostering, kretslopp, allemansrätt, sopsortering och återvinning. Serien tar fasta på hjältedåd i vardagen. Barr och Pinne räddar papperskorgen från batterier, komposten från badbyxor och sjön från glasspapper. De får hjälp av den virriga allvetaren Stickan att ta reda på vart skräpet egentligen ska och varför. Kontentan levereras i en sammanfattande dikt. Produktionsår: 2009. Speltid: 10x10 min. Målgrupp: 0-5 år. Utförande: DVD & strömmande media.

Innehåller följande delar:

- 1: Glas och tidningar)
- 2: Hav och kretslopp
- 3: Batterier
- 4: Kompost
- 5: Toalettvet
- 6: En sopas väg
- 7: Återanvändning)
- 8: Farligt skräp i naturen
- 9: Grovsopor)
- 10:: Allemansrätten

[V9131 Skräp](#)

Vad händer egentligen med allt skräp som vi lämnar till återvinningen? Johan Anderblad tar med sig videokameran och ger sig ut för att ta reda på svaret. Han följer tidningar, metallburkar, pappersförpackningar, glasflaskor, plastpåsar, bildäck och gamla cyklar. Det blir en resa till smarta sorteringsanläggningar, skitiga jobb, kvarnar och smältverk. Glasflaskan. Vi skrotar ett kylskåp. Vad händer med gamla tidningar? Sopor blir värme. Metallförpackningar. Matavfall blir biobränsle. Plastförpackningar. El och elektronik. Metallskrot smälts ned. Gamla bildäck gör gräsmattan mjuk. Varje film är ca 5 minuter lång. Produktionsår: 2014. Speltid: 44 min. Målgrupp: 5-9 år. Utförande: DVD & strömmande media.

[DV195 Hur gör man.....rent vatten?](#)

Hur gör man rent vatten? Att rena vatten är viktigt och kan ibland vara svårt. Vi får lära oss hur man renar en sjö som förorenats av en fabrik under lång tid och vi får också se hur ett reningsverk tar hand om och renar sådant som vi spolar ner med hjälp av vatten på toaletter och i diskhoar. Produktionsår: 2005. Speltid: 6 min. Målgrupp: 5-9 år. Utförande: DVD & strömmande media.

[DV191 Hur gör man.....sopor!](#)

Sopor är idag ett stort problem. Vi besöker en sopförbränningsanläggning för att se vart soporna tar vägen. Vi får bland annat se vilka sopor som sorteras för att kunna återanvändas och vilka sopor som är miljöfarliga och måste tas om hand på ett speciellt sätt. Produktionsår: 2004. Speltid: 7 min. Målgrupp: 5-9 år. Utförande: DVD & strömmande media.

[U31240-04 Runt i naturen – Svenska träd: Tidningspapper tur & retur](#)

Varje dag trycks mer än fyra miljoner dagstidningar i Sverige. Följ med till massafabriken där granar och gammalt returpapper förvandlas till tidningspapper. Produktionsår: 2004. Speltid: 9 min. Målgrupp: 6-9 år. Utförande: DVD & strömmande media.

V7823 Pantamera med Skurt

Visar kretsloppet med använda burkar och PET-flaskor till nya burkar och flaskor. Efter en mardröm i sopsäcken åker SKURT - via affärens återvinningsmaskiner - till Returpacks anläggning i Norrköping, där alla återlämnade burkar och PET-flaskor får sina särskilda behandlingar. Vi åker även till plast- och flaskfabriken, till smältverket och till burkfabriken med bryggeriet som slutmål. I ett särskilt avsnitt skildras pantens eget kretslopp. Deponerad av Svenska Returpack. Produktionsår: 2006. Speltid: 21 min. Målgrupp: 6-12 år. Utförande: DVD.

V8997 Göra skillnad: återvinning, miljö, spara el - enkla tips

Miljöförstöring har en prislapp både för naturen och den egna plånboken. Jordens resurser är inte oändliga. I Sverige gör vi av med mer energi än vad de flesta världsmedborgare gör. Men vi kan göra skillnad, oavsett om vi är barn eller vuxna. Den här filmen ska vara en "ögonöppnare" hur man kan påverka miljön genom att göra egna val. Även små förändringar i vardagen kan göra skillnad, särskilt om det är många som gör förändringar. Vi får följa ett par syskon som lär sig hur man kan spara både pengar och på miljön genom enkla förändringar. I en musikvideo som hör till filmen sammanfattas tips på förändringar. Produktionsår: 2014 Speltid: 15 min. Målgrupp: Från 7 år. Utförande: DVD & strömmande media.

U103211-28 Labba: Pappersåtervinning

Pappret på toaletten är slut och vetenskapsreportern Agneta hamnar i en pinsam situation. Beppe återvinner gamla tidningar och förvandlar dem till fina brevpapper. Produktionsår: 2013. Speltid: 6 min. Målgrupp: 10-12 år. Utförande: DVD & strömmande media.

U101658-01 Kemi nästa – Plast

Plast är ett av vår tids vanligaste material - man kan till och med säga att vi lever i plaståldern. Men vad är egentligen plast? Vi får se hur en pantad PET-flaska återvinns och blir till en ny flaska. I experimentet får vi se vad som händer om man håller kokande vatten över en PET-flaska. Michael Mengesha undrar och NO-pedagogen Hans Persson svarar. Produktionsår: 2010. Speltid: 8 min. Målgrupp: 10-12 år. Utförande: DVD & strömmande media.

U102192-01 Välkommen till staden – Avloppsvatten

Från sin bondgård i Västerbottens inland begär sig Malin till storstaden för att ta reda på vart smutsvattnet som spolats ner i toaletten tar vägen. Malin går under jord och följer avloppsvattnets färd från rören under gatan via pumpstationen och vidare till reningsverket. Produktionsår: 2011 Speltid: 8 min. Målgrupp: 10-12 år. Utförande: DVD & strömmande media.

U102192-05 Välkommen till staden – Sopor

Vad händer med stadens alla sopor efter att de slängts? Malin Jakobsson följer soppåsens väg från sopnedkastet till värmeverket, som tar emot alla stadens sopor. Produktionsår: 2011 Speltid: 9 min. Målgrupp: 10-12 år. Utförande: DVD & strömmande media.

V9207 Batterier

Amanda har hemläxa om batterier. Hennes pappa försöker hjälpa henne men det går sådär.. Vilken tur då att Ellen dyker upp i Amandas anteckningsblock och kan förklara allt! Vi lär oss om hur ett batteri ser ut och fungerar. Vi tittar närmare på olika sorters batterier - som alkaliska batterier, litiumbatterier, engångsbatterier och uppladdningsbara batterier. Vi lär oss också hur batterier kan påverka naturen negativt och hur man källsorterar de olika batterierna. Kapitel: - Inledning - Hur fungerar ett batteri? - Uppladdningsbara och engångsbatterier - Olika sorters batterier - Återvinning av batterier. Produktionsår: 2015 Speltid: 15 min. Målgrupp: 10-14 år. Utförande: DVD & strömmande media

[V9075 Glödlampskonspirationen](#)

Den här dokumentären berättar historien om hur de produkter du köper är designade för att gå sönder, så att du ska köpa nya. Det är inte något enskilt fenomen - det är en av hörnstenarna i tillväxtekonomin. Miljontals gamla datorer skeppas tvärs över klotet för att dumpas istället för att lagas. Vem bestämmer hur länge en skrivare ska fungera? Kan en glödlampa verkligen hålla i hundra år? Filmen förklarar fenomenet planerat åldrande genom exempel med glödlampor, nylonstrumpor och iPods. Hur kan vi börja tänka och agera för att skapa ett långsiktigt hållbart samhälle? Produktionsår: 2014 Speltid: 52 min. Målgrupp: Från 13 år. Utförande: DVD & strömmande media.

[U103587-01-08 Energy bits](#)

En serie i 8 delar om personer som skapar klimatsmarta lösningar. Vi får bland annat följa med ungdomar som skapar biogasbilar, folk som gör mode av gamla kläder och en man som arrangerar konserter som drivs med el från solceller och den energi som genereras när publiken cyklar på hans specialbyggda cyklar. Produktionsår: 2013. Speltid: 8x10 min. Målgrupp: 13-15 år. Utförande: DVD & strömmande media.

Innehåller följande delar:

- 1: Gamla kläder på nytt
- 2: Biobil
- 3: Miljömedvetet mode
- 4: Solcellsplan
- 5: Eldriven gocart
- 6: Returmuggar
- 7: Kooperativet för grön el
- 8: Konsert med cyklars kraft

[U100183-05 Ramp Höjdare – Jordens resurser](#)

Reportage om hur vi förbrukar jordens resurser, och vad det får för konsekvenser för framtiden. Vad kan vi göra idag för att påverka miljön i framtiden? Vi träffar Basse som är sopdykare, ser vad som går att göra för att sänka koldioxidutsläppen i sitt hem, och besöker Benito som är en av de sista bönderna i södra Spanien. Produktionsår: 2006. Speltid: 27 min. Målgrupp 13-16 år. Utförande: DVD.

[V8701 FerrumCity 3.2 // OBS OBS! Endast för dator!](#)

En DVD som tar dig med på upptäcktsfärd i staden FerrumCity, där du möter stålet i samhället och stålindustrin. En nyfikenbaserad faktasamling om bl a stålproduktion, återvinning och användning, marknad, utbildning, stålets egenskaper och historia. Kräver dator med prestanda om minst 2 GHz och 512 MB RAM, DVD samt operativsystemen Windows 2000/XP/Vista/7 eller Mac OS X version 10.4 eller högre. Lämplig som introduktion och fördjupning i högstadiet och gymnasiet. Bör kopieras till hårddisk för bästa resultat. Lärarhandledning ingår. Produktionsår: 2011. Målgrupp: från 13 år.

[U100351-06 UR-val på lätt svenska: Naturkunskap](#)

Alla avgaser och sopor som människan släpper ut påverkar vår miljö. Vad kan man göra för att minska effekterna på jordens resurser? Vi får veta mer om hur metall återvinns och hur sopor hanteras när de kommer till soptippen. Och vad menas egentligen med växthuseffekten? Produktionsår: 2006. Speltid: 14 min. Målgrupp: från 16 år. Utförande: DVD & strömmande media.

[U104131-09 Världen – Sopor på menyn](#)

Filmarna och matälskarna Jen Rustemeyer och Grant Baldwin ska under ett halvår bara äta mat som kastats eller kasserats av försäljare och butiker. Deras mål är att synliggöra matslöseriet ur såväl ett ekonomiskt som ett miljöperspektiv. I sex månader följer vi dem när de försöker övertala butiksägare att få köpa kasserade grönsaker och klättrar omkring i containrar för att hitta ätbar, kastad mat. De hittar större mängder än de anat och deras frys fylls till bredden, de bjuder på middagar och delar ut mat till vänner. Produktionsår: 2015. Speltid: 58 min. Målgrupp: Gymnasiet. Utförande: DVD & strömmande media.

[U103123-02 Europa under press: Mindre avfall, mer återvinning](#)

Sopberget har blivit ett växande problem i hela Europa. Ska vi återvinna mer av vårt skräp, eller bara lära oss att producera mindre avfall? Vi får se hur avfallsproblematiken hanteras på olika håll i Europa. Produktionsår: 2012. Speltid: 28 min. Målgrupp: Gymnasiet. Utförande: DVD & strömmande media.

[U103192-05 Kvalitet – Hållbart mode](#)

Smart mode håller länge. Följ med Camilla Thulin och se mode som är gjort för att hålla. I Sverige återvinns 20 % av alla textilier medan Tyskland och Holland återvinner kring 80 %. Vi reser dit och ser hur världsmästarna i återvinning gör för att lyckas så bra. Vi träffar Merino-fåren och ser deras ull bli en mössa. Och så möter vi mannen som broderar upplevelser från älskade TV-spel. Produktionsår: 2014. Speltid: 28 min. Målgrupp: Gymnasiet. Utförande: DVD & strömmande media.

[U103192-06 Kvalitet – Lappa och laga](#)

Vi tittar på plagg som lappats och lagats för att hålla ett helt liv och jämför med hur vi behandlar våra plagg i dag. Många av oss slänger hellre än att sy i knappen som fattas i skjortan. Camilla Thulin hjälper oss att ändra på det! I Rom träffar vi en kvinna som virkar lekparkar. Vi ser hur det urgamla materialet bast blir till hatt och testar ullunderställ på laboratorium. Produktionsår: 2014. Speltid: 28 min. Målgrupp: Gymnasiet. Utförande: DVD & strömmande media.

[U103940-01-04 Bygga hus av skrot – Säsong 1](#)

Programledaren Kevin McCloud bygger ett hus från grunden av återvunnet, upphittat och insamlat material. Han vill använda en gammaldags teknik och skapar spännande lösningar i ett tidskrävande äventyr som innehåller både utmaningar och skratt. Om att uppleva nybygggaranda och finna en enklare livsstil långt ifrån storstadens stress. Produktionsår: 2012. Speltid: 4x45 min. Målgrupp: Gymnasiet. Utförande: DVD & strömmande media.

- 1: Äventyret på landet
- 2: Värmande experiment
- 3: Biogas
- 4: Kreativ inredning

[U103941-01-04 Bygga hus av skrot – Säsong 2](#)

Kevin McCloud tar sina byggdrömmar till nästa nivå. Han använder nytänkande och äventyrlust i alla steg när han utvecklar sina planer och visioner om hållbarhet och rekreation. Med hjälp av olika experter, byggkunniga vänner och en stor portion vetgirighet och entusiasm lyckas han förflytta sitt husbygge till en tomt vid havet. Här förfinar McCloud sitt drömhus och utvecklar olika funktioner av återvunnet, upphittat och insamlat material. Allt byggs från grunden med gammaldags teknik och mycket fantasi. Produktionsår: 2013. Speltid: 4x45 min. Målgrupp: Gymnasiet. Utförande: DVD & strömmande media.

- 1: Äventyret vid havet
- 2: Utmanande återvinning
- 3: Modig utbyggnad
- 4: Lekfull lyx

Pussel och spel

Vi har i samarbete med några olika leverantörer startat en försöksverksamhet där vi fått tillgång till en mängd spel, pussel m.m. som vi får låna ut till våra kunder för utvärdering. Avsikten är att ni i två veckor får tillgång till produkterna för att prova om dom är något ni kan använda i er verksamhet. Efter de två veckorna ska produkten återsändas till Mediecenter och om ni är intresserade kan ni köpa den direkt från respektive leverantör!
Länkar till leverantören hittar ni på vår hemsida eller www.sli.se/avkarlstad.

[MM231 Återvinningsmemo](#)

Bästa sättet att lära sig saker är ju att leka och spela. Så visst är det fiffigt med ett spel som ökar kunskaperna om miljöfrågor och återvinning. Spelet går ut på att hålla reda på färger och fylla sin lastbil för att vinna.

[MM320 Miljöspel](#)

Ett spel som gör barnen miljömedvetna! Varje spelare kastar tärningen och flyttar sig som tärningen visar. Om man hamnar på en ruta med rött kryss, "dåligt för miljön", måste man flytta bakåt. Om rutan visar att handlingen är bra för miljön får spelaren flytta framåt. Om man hamnar på återvinningsrutan är det nästa spelares tur - det tar tid att återvinna. OBS!! INSTRUKTIONERNA TILL SPELET FINNS BARA PÅ ENGELSKA!

[MM323 Miljödomino](#)

Spelet uppmärksammar barnen på miljöfrågor och på hur individen kan påverka miljön. Med hjälp av spelet utforskar barnen kretsloppen för vatten, energi och sopor, och de lär sig vad man får göra och inte får göra för att värna om miljön.

Länktips

<http://www.konsumentverket.se>

Här kan du läsa om olika tips för att värna om vår miljö och det finns även möjligheter att läsa mer om hur man sorterar sina sopor i hemmet.

<http://www.sopor.nu/>

Lär dig sortera rätt. Här kan du läsa mer om hur man sorterar sitt avfall, varför man sorterar och var man ska lämna sina sopor inom kommun och vad som händer sedan.

<http://www.hsr.se/>

Håll Sverige Rent är en stiftelse som verkar för att vi ska minska nedskräpningen och främja återvinningen och samtidigt öka miljömedvetenheten i syfte att bidra till en hållbar utveckling.

<http://www.sopskolan.se/>

Ett skolmaterial från Avfall Sverige, den svenska branschorganisationen för avfall och återvinning. På denna sida får du reda på vad som är farligt avfall och vad som kan återvinnas. Här finns dels fakta och dels uppgifter om hur du sorterar. Testa dig själv genom en frågesport.

<http://www.pantamera.nu/sv/barn-ungdom-skola>

Hälsa på hos Eddie och Lisen som berättar om varför vi ska panta våra flaskor och burkar.

<http://www.batteriatervinningen.se/skola>

Batteridrivna prylar är en del av barn och ungdomars vardag. Här hittar du en sida om hur viktigt det är att man lär sig att batterier ska återvinnas och hur det går till.